

wtorek, 28.03.2023

Czasy Królestwa

Ks. Stanisław Lipowiecki h. Ciołek (często opisywany jako ks. Stanisław Ciołek 1492–1542). Pochodził z Lipowca Kościelnego, gdzie był również proboszczem. Jego braćmi byli Mikołaj i Jan, odpowiednio właściciele Lipowca Kościelnego i Lipowca Podbornego. Posiadał kanonię w kapitule katedralnej gnieźnieńskiej, włocławskiej i płockiej oraz kanonię w kapitule św. Michała w Płocku. Piastował funkcję pisarza w kancelarii króla Aleksandra Jagiellończyka, od którego otrzymał przywilej przeniesienia dóbr rodowych w Lipowcu na prawo chełmińskie (1505). Był również kanclerzem kruszwickim i należał do bliskiego otoczenia władcy, co pozwoliło mu na umocnienie pozycji wśród rodzin szlacheckich ziemi zawkrzeńskiej. W 1532 r. ufundował nowy kościół w Lipowcu Kościelnym, o czym świadczy późnogotycka tablica fundacyjna z herbem Ciołek, zachowana do dziś, i wmurowana obecnie w ścianę prezbiterium. Tablica ta pierwotnie była wmurowana w ścianę zakrystii. Prawdopodobnie jest to ta sama ściana.

Z tej rodziny Ciołków było jeszcze dwóch kanoników płockich, Nie byli oni kapłanami, ale pełnili funkcje kanoników kapituły katedralnej. W Archiwach pojawia się Jakób z Lipowca, który opisany jest w roku 1512 jako kolektor, czyli papieski urzędnik skarbowy. Ta funkcja była zarezerwowana tylko dla duchownych. Prawdopodobnie posiadał niższe święcenia kapłańskie, które uprawniały do urzędów kościelnych bez obowiązków kapłańskich, w tym celibatu. W wywodach rodzinnych z tamtego okresu istnieje tylko jeden Jakób Ciołek z Lipowca, opisany jako kanonik płocki w latach 1506-1515.

Ks. Andrzej Niedziałkowski h. Radwan. Siedziba tego rodu znajdowała się w Niedziałkach, w parafii Lipowieckiej. Syn Jana Niedziałkowskiego, prawdopodobnie wywodzącego się z rodziny Mostowskich i Szeńskich (ich korzenie sięgają Sierakowa pod Raciążem. Losy rodziny związane są ze Szeńskiem i Kuczborkiem. Z rodziny tej Piotr Szeński zakupił Niedziałki, prawdopodobnie zmieniając nazwisko na Niedziałkowski. Nie był związany z innym rodem Niedziałkowskich h. Prus - którzy też urzędowali w Niedziałkach, ale w części zwanej Nowopole. Ks. Andrzej wywodzi się korzeniami z rodu Sierakowskich). Wpierw był notariuszem grodzkim płockim, potem podsejmem płockim i starostą pułuskim. Pod koniec lat 70-tych XVI wieku przyjął kapłaństwo. W 1578 roku był proboszczem w Latowiczu. W 1583 roku otrzymał kanonię płocką, a od 1589 r. był kanclerzem kapituły płockiej. W 1590 r. był administratorem diecezji po śmierci biskupa Piotra Wolskiego. W 1602 roku był dziekanem kapituły pułuskiej. W roku 1585, według kronik, świadczył w procesie między proboszczem Ostrołęki a burmistrzem w sprawie o utworzenie kaplicy przy szpitalu Ostrowskim. Występuje też jako kanclerz w dokumentach erekcyjnych Seminarium Pułuskiego. W roku 1598 był też wykonawcą testamentu ks. Marka Podoskiego. Zmarł w 1611 roku.

Ks. Jan Nepomucen Modzelewski. Urodził się w 1754 roku we wsi Turza Wielka w rodzinie szlacheckiej. Przez trzy lata uczył się w Akademii Królewskiej, a następnie przez kolejne trzy lata w Seminarium w Pułtusk. Święcenia kapłańskie przyjął 27 lutego 1779 roku z rąk bpa Antoniego Narzyskiego, sufragana Pułuskiego. 9 grudnia 1780 otrzymał nominację na probostwo w Sochocinie, choć pełnił obowiązki w konsystorzu płockim jako instygator (oskarżyciel publiczny w sądzie biskupim), dlatego też w parafii zastępował go wikariusz. Od 28

PARAFIA PW. ŚW. MIKOŁAJA
styczeń 1782. Był także zarządcą parafii w Gromadzyniu. Od 1782 r. pełnił funkcję kustosza i notariusza parafialnego (zastępca oficjła sądu). W roku 1784 został koadiutorem kanonika kolegiaty pułtuskiej Andrzeja Hassmana, a w roku 1790 koadiutorem kanonika katedralnego Antoniego Zdzenieckiego (koadiutor – dawniej był to pomocnik i zastępca). 6 stycznia 1796 r. został dziekanem w kolegiacie pułtuskiej, zaś w roku 1801 kanonikiem kapituły plockiej. Był też proboszczem w Szreńsku. Zmarł 8 maja 1802 r. Miał wtedy 48 lat, z czego w kapłaństwie przeżył 23 lata.

W 1795 roku wydrukowano jego kazanie w Warszawie: „Kazanie na poświęcenie kościoła parafialnego w Gąsewie diecezji plockiej dekanacie makowskim przez WJmości ks. Jana Nepomucena Modzelewskiego, kanonika katedralnego plockiego i pułtuskiego, konsystorza generalnego pułtuskiego, sędziego surogata mówione”.